

admiterea rostirii dure a consoanelor postero-linguale *g, k, ch* în adjective ca *uprugij* 'elastic', *dikij* 'sălbatic', *tichij* 'liniștit, domol'¹.

Lucrarea constă din următoarele părți: *Introducere* (p. 5—8), în care se insistă asupra faptului că orice limbă, inclusiv rusa, are două componente: vocabularul și gramatica (ne întrebăm: fonetica — fonologia nu este și ea un component, iar în caz afirmativ unde urmează s-o încadrăm?); *Fonetică-fonologie* (p. 9—149), în care se acordă o atenție deosebită structurii fonetice a limbii ruse (clasificarea vocalelor și a consoanelor), sistemului fonematic actual, silabei, accentului și intonației, principalele teze și demonstrații fiind însoțite de scheme, figuri reprezentând organele vorbirii, palatograme, spectrograme, oscilograme, schițe, tabele sinoptice etc. (ilustrațiilor, în general, li se cuvine o mențiune specială); *Ortoepie* (p. 150—156), *Grafie* (p. 159—167), *Ortografie* (p. 168—173) și *Punctuație* (p. 174), o parte din problemele tratate în aceste capitole, din urmă, fiind reluate și detaliate la p. 175—187; *Morfologie* (p. 189—423), capitol central în cadrul căruia sint tratate mai întâi probleme de morfemică și formare a cuvintelor, pentru a se trece apoi la prezentarea părților de vorbire; *Sintaxă* (p. 425—622) cu o împărțire sui-generis: *sintaxa formală* (p. 425—560), cea mai mare secțiune a acestui capitol, cu caracter teoretic, consacrată prezentării structurii sintactice a limbii ruse de pe poziții precumpănitor (dar nu exclusiv!) transformaționale, și *sintaxa semantică*, secțiune cu finalitate practică, urmărind modalitatea de redare în procesul comunicării a structurilor prezentate în secțiunea anterioară (aici se pornește, de obicei, de la raporturile semantice proprii limbii maghiare).

Manualul se încheie cu două anexe: *Din istoricul studierii limbii ruse în Rusia și U.R.S.S.*, peste hotare și în Ungaria (p. 625—640) și *Fapte paralingvistice. Eticheta și limba* (p. 641—648), prin paralingvistică înțelegându-se o disciplină extralingvistică, dar legată de aceasta, avînd drept scop studiul fenomenelor aferente limbajului (comportament, gesturi, mimică etc.: pentru a număra, de exemplu, maghiarul — de asemenea germanul, francezul etc. — desfac treptat pumnul mîinii drepte, eliberînd cîte un deget, începînd cu cel mare, în timp ce un vorbitor de limbă rusă se folosește, în același scop, de mîna stîngă, îndoind de fiecare dată cîte un deget, începînd cu cel mic), urmate de *bibliografie* (p. 649—660) și *o listă de abrevieri* (p. 660—661).

*

Într-o lucrare originală, cu numeroase inovații față de lucrările similare din trecut, apărute mai toate, sub formă de cursuri universitare, în U.R.S.S., nu pot să nu apară chestiuni discutabile sau, uneori, mai puțin reușite. Fără a avea intenția de a trece în revistă, în mod sistematic, asemenea aspecte, ne vom opri în cele ce urmează asupra unora din problemele de principiu, care provoacă nedumeriri la o primă familiarizare cu această lucrare, valoroasă și interesantă, încercînd totodată să propunem cîteva soluții de detaliu (evident, în vederea publicării unei noi ediții).

¹ Asupra unora din aceste trăsături a insistat însuși redactorul lucrării, dr. Papp Ferenc, în comunicarea *Principy postroeniija „Kursa sovremennogo russkogo jazyka“*, pe care a prezentat-o la Conferința internațională a profesorilor de limbă și literatură rusă (Moscova, 22—28 august 1969).